

Dosarul nr. 3ra-678/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – O. Țurcan

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – E. Palanciuc, V. Negru, A. Minciuna

ÎNCHEIERE

01 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Mayil Gharabaghtsyan, reprezentat de avocatul Rodica Șpac,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Mayil Gharabaghtsyan împotriva Direcției azil și integrare a Biroului migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ,

împotriva deciziei din 12 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de Mayil Gharabaghtsyan, reprezentat de avocatul Rodica Șpac și s-a menținut hotărârea din 08 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care s-a respins acțiunea depusă de Mayil Gharabaghtsyan, ca fiind neîntemeiată,

constată:

La 19 iulie 2018, Mayil Gharabaghtsyan, reprezentat de avocatul Rodica Șpac, a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Direcției azil și integrare a Biroului migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat că, reclamantul este cetățean al Armeniei, armean de naționalitate, născut la 14 decembrie 1987 și a venit în Republica Moldova pentru prima oară în anul 2003, împreună cu mama sa și fratele. La momentul solicitării unei forme de protecție în Republica Moldova, solicitantul era minor, astfel că actele privind cazul său au fost incluse în dosarul mamei sale, Xxx. La împlinirea vârstei de 18 ani, Mayil Gharabaghtsyan a dobândit capacitatea deplină de exercițiu, fapt ce a servit la separarea dosarelor.

La 28 septembrie 2007, prin decizia nr. 396/07/NP, reclamantului Mayil Gharabaghtsyan i-a fost acordată protecție umanitară, iar ca urmare a fost inițiată procedura de reexaminare a dosarului.

Prin decizia nr. 473/08/AG din 05 decembrie 2008, reclamantului i-a fost retrasă protecția umanitară, decizia devenind irevocabilă, iar dosarul închis.

Astfel, în perioada anilor 2010-2011 Mayil Gharabaghtsyan s-a aflat pe teritoriul Republicii Moldova în baza permisului de ședere.

La 16 martie 2018 Mayil Gharabaghtsyan s-a adresat Direcției azil și integrare a Biroului migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne cu cerere pentru acordarea unei forme de protecție în Republica Moldova, invocând că, fiind cetățean al Armeniei, de origine armean și de religie creștin, nu poate reveni în Armenia din motiv că are teamă să fie tras la răspundere penală pentru nesatisfacerea serviciului militar sau să achite amendă. Prin urmare, dorește să-și legalizeze șederea pe teritoriul Republicii Moldova.

Prin decizia Direcției azil și integrare a Biroului migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne nr. 47/18/DAI din 19 iunie 2018 s-a respins cererea de azil depusă de Mayil Gharabaghtsyan. Decizia a fost comunicată lui Mayil Gharabaghtsyan la 29 iunie 2018.

Reprezentantul reclamantului a considerat decizia nominalizată ca fiind pasibilă de a fi anulată, deoarece în motivarea refuzului autoritatea publică a citat trei rapoarte cu privire la situația din Armenia datate din anii 2013, 2014 și 2016, iar reclamantul a depus cererea de azil în anul 2018.

La fel, în decizia contestată lipsește atât cercetarea tuturor aspectelor relevante cererii de azil, prevăzută de art. 42 din Legea privind azilul în Republica Moldova nr. 270-XVI din 18 decembrie 2008, cât și informații precise și actualizate din surse diferite despre situația generală din țară de origine, conform art. 43 din aceeași lege, dar și întemeierea autorităților competente pe evenimente care au avut loc anterior părăsirii țării de origine, cât și pe cele care s-au desfășurat ulterior părăsirii țării sale de origine, care este obligatorie în virtutea prevederilor art. 48 din legea citată.

Prin cererea de chemare în judecată, avocatul Rodica Șpac a solicitat în numele lui Mayil Gharabaghtsyan anularea deciziei Direcției azil și integrare a Biroului migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne nr. 47/18/DAI din 19 iunie 2018, ca ilegală în fond și emisă contrar prevederilor legale și obligarea Direcției azil și integrare a Biroului migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne să-i acorde lui Mayil Gharabaghtsyan protecție umanitară.

Prin hotărârea din 08 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins acțiunea depusă de Mayil Gharabaghtsyan, ca fiind neîntemeiată (f.d. 57, 61-66).

Prin decizia din 12 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Mayil Gharabaghtsyan, reprezentat de avocatul Rodica Șpac și s-a menținut hotărârea din 08 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 99, 100-103 recto-verso).

În consolidarea soluțiilor, prima instanță și instanța a apel au reținut că reclamantul nu a administrat probe și nici nu a adus argumente ce ar demonstra existența temeiului legal și factual pentru acordarea protecției umanitare.

Argumentul invocat în solicitarea azilului din motiv că are teamă de a fi atras la răspundere penală pentru nesatisfacerea serviciului militar sau obligat să achite amendă nu constituie temei pentru a considera că, în țara de origine, solicitantul de azil este expus riscurilor de a fi persecutat, abuzat, de a fi supus actelor de violență fizică, psihică sau unor alte rele tratamente.

Instanțele inferioare au considerat că temerile invocate de Mayil Gharabaghtsyan nu se circumscriu trăsăturilor unui act de persecuție, deoarece nu

există o legătură cauzală între acestea și posibilele motive de persecuție, precum cele legate de rasă, religie, naționalitate, opinie politică sau apartenența la un anumit grup social.

Prin urmare, aprecierile autorității de migrație și azil sunt obiective, imparțiale, corespund normelor legale și se circumscriu standardelor relevante aplicabile în domeniul legislației privind azilul.

Mai mult ca atât, instanțele inferioare au conchis că autoritatea de migrație și azil corect a constatat că în prezent pe teritoriul Armeniei nu se desfășoară conflicte armate internaționale sau interne și aceasta nu se află în situație de război.

Respectiv, în speță, situația lui Mayil Gharabaghtsyan nu corespunde circumstanțelor citate supra, or, temerile reclamantului nu se circumscriu cazurilor ce acordă dreptul cetățenilor străini la protecție, iar faptele invocate nu pot fi considerate acte de persecuție și nu sunt susceptibile de a-l expune riscului de a fi supus tratamentelor inumane și/sau vătămarilor corporale.

La 03 aprilie 2020, Mayil Gharabaghtsyan, reprezentat de avocatul Rodica Șpac, a depus la Curtea de Apel Chișinău, prin poștă electronică, iar la 05 iunie prin oficiul poștal, recurs motivat împotriva deciziei din 12 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei recurate și a hotărârii din 08 noiembrie 2019 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei decizii noi în sensul admiterii acțiunii în sensul formulat în cererea de chemare în judecată (f.d. 110, 111-114, 121-124, 126).

Argumentele recursului în esență se rezumă la reiterarea circumstanțelor de fapt și temeiurilor de drept ale acțiunii, care au fost expuse în cererea de chemare de chemare în judecată și în cererea de apel.

Suplimentar reprezentantul recurentului a menționat că prima instanță și instanța de apel nu au supus unei analize minuțioase și nu au verificat circumstanțele invocate în cererea de chemare în judecată. Această circumstanță a dus la faptul că instanțele inferioare nu s-au pronunțat asupra tuturor aspectelor și faptelor juridice, nu au stabilit cu certitudine circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei.

În atare situație, a opinat că recurentului nejustificat i-a fost îngădit accesul direct și liber la justiție, fapt ce constituie o violare a dreptului un proces echitabil.

La 27 mai 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat Direcției azil și integrare a Biroului migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne pentru notificare copia recursului depus de Mayil Gharabaghtsyan, cu explicarea dreptului de a depune referință. Deși, conform avizului de recepție a corespondenței DS9350213899AS (f.d. 127), copia recursului depus de Mayil Gharabaghtsyan a fost notificată Direcției azil și integrare a Biroului migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne la 01 iunie 2020, aceasta nu a făcut uz de dreptul său procedural de a depune referință asupra motivelor recursului.

Conform articolul 245 alin. din Codul administrativ, (1) recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. (2) Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de

zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

La capitolul dat Colegiul atestă din procesul-verbal al ședinței de judecată că recurentul Mayil Gharabaghtsyan și reprezentantul acestuia avocatul Rodica Șpac nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului deciziei din 12 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău. Respectiv, acestora nu le-a fost notificată soluția instanței de apel și nu le-a fost explicată calea și termenul de atac.

Din acest considerent, termenul de valorificare a dreptului lui Mayil Gharabaghtsyan de a ataca decizia instanței de apel urmează a fi calculat de la notificarea deciziei motivate.

În acest sens este notabil că Mayil Gharabaghtsyan nu a reclamat decizia motivată a Curții de Apel Chișinău (f.d. 105), iar avocatul Rodica Șpac a recepționat decizia motivată a instanței de apel la 04 martie 2020 (f.d. 107). Astfel, având în vedere că recursul motivat a fost depus prin poștă electronică la 03 aprilie 2020 (f.d. 110), în perioada stării de urgență declarată în Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020, completul ajunge la concluzia că recurentul s-a conformat prevederilor legale prevăzute la art. 245 din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale

reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către recurent este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Mayil Gharabaghtsyan, reprezentat de avocatul Rodica Șpac, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh